

Raport podsumowujący działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”

w sierpniu 2018 roku

Działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” obejmuje udzielanie informacji, porad prawnych oraz wsparcia emocjonalnego wszystkim dotkniętym problemem przemocy, osobom krzywdzonym i krzywdzącym, a także świadkom i tym, którzy pragną podzielić się swoimi wątpliwościami lub doświadczeniem z tego zakresu. Nasi konsultanci są codziennie do dyspozycji pod numerem infolinii 800-120-002. Prowadzą również Poradnię E-mailową, której zadaniem jest odpowiadanie na zapytania przedstawiane w formie listownej. Ponadto, w razie potrzeby specjaliści Pogotowia podejmują interwencje mające zapewnić - poprzez współpracę z odpowiednimi służbami i instytucjami - ochronę osób doznających przemocy. Poniższy raport przedstawia dane statystyczne podsumowujące działalność Pogotowia „Niebieska Linia” w październiku 2016 roku. W kolejnych podrozdziałach opisana została kolejno aktywność w obrębie trzech różnych obszarach działalności Pogotowia: pracy infolinii telefonicznej, pracy Poradni E-mailowej, prowadzonych interwencji. Wszystkie przedstawione dane liczbowe dotyczą tylko analizowanego okresu. Interpretując je należy mieć na uwadze, że odzwierciedlają one to, co opisywali nasi rozmówcy.

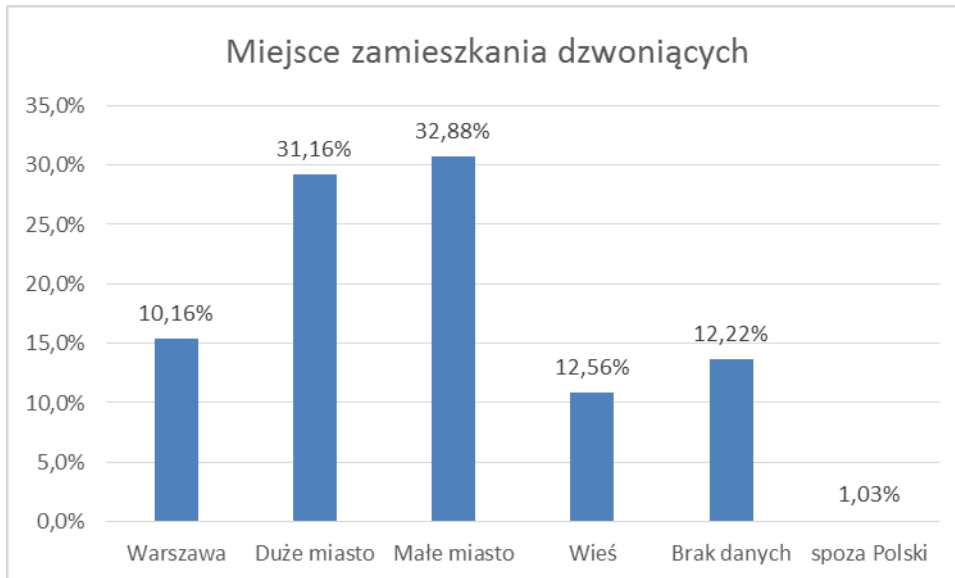
Ogólnopolski Telefon dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” 800-120-002

W **sierpniu 2018** roku dyżurujący w Pogotowiu „Niebieska Linia” przeprowadzili **1502 rozmowy**, większość z nich (1098 rozmowy, 75,36% wszystkich rozmów) za pośrednictwem infolinii 800-120-002. Znalazły się jednak również osoby (137 telefonów, 9,12% wszystkich rozmów) zainteresowane kontaktem z prawnikiem (oczekującym w poniedziałkowe i wtorkowe wieczory pod numerem 22 666-28-50) oraz przedstawiciele służb (**8 telefonów**, 0,53% wszystkich rozmów) zgłaszający się na dyżury przeznaczone specjalnie dla nich (numer telefonu 22 250-63-12).

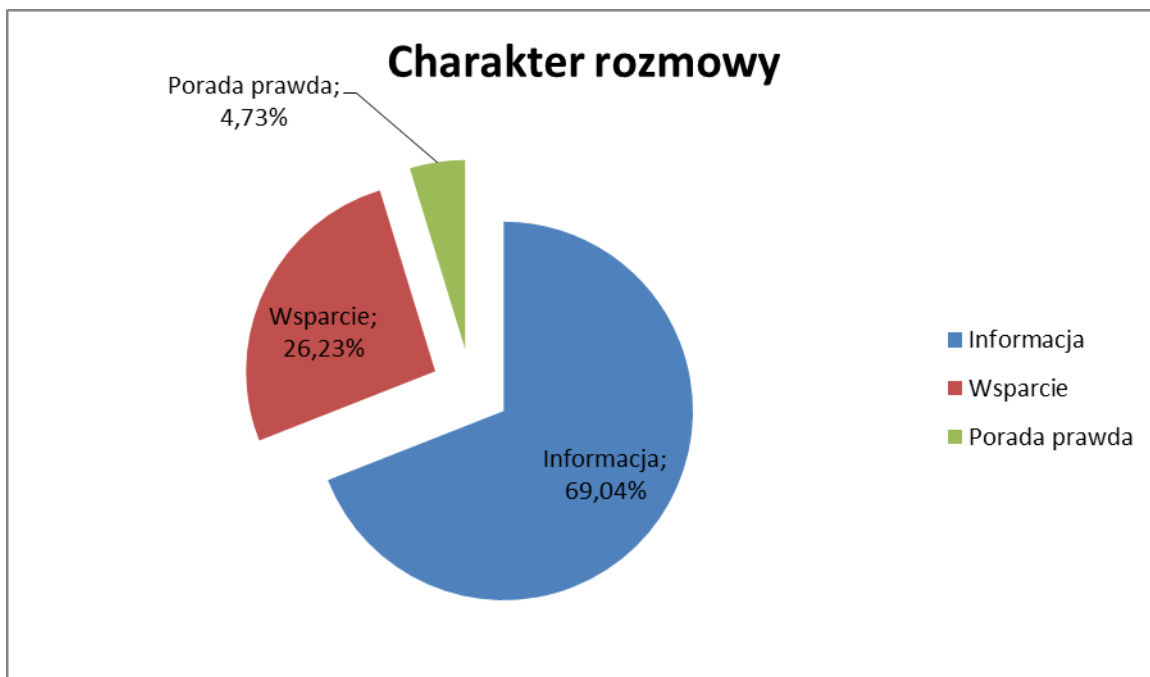
Ponad połowa rozmów (55,79%) był to pierwszy kontakt dzwoniącego z naszą infolinią. Wśród telefonujących **zdecydowaną większość stanowiły kobiety (77,82%)**, jednak również **mężczyźni (22,17 %)** nierzadko korzystali z możliwości uzyskania porady czy wsparcia. Numer infolinii wybierali **głównie dorośli (1457 połączeń)**. W analizowanym okresie odebrano **45 połączenia od dzieci** lub niepełnoletniej młodzieży (2,99% wszystkich rozmów). Najwięcej osób kontaktowało się z naszymi konsultantami od środy do piątku i nieco mniej w poniedziałki i wtorki.

Pogotowie „Niebieska Linia” ma charakter ogólnopolski. W sierpniu 2018 roku na infolinię **dzwoniono ze wszystkich regionów Polski**. Na tle innych województw stosunkowo najwięcej telefonów nasi specjaliści odebrali od osób z województwa mazowieckiego

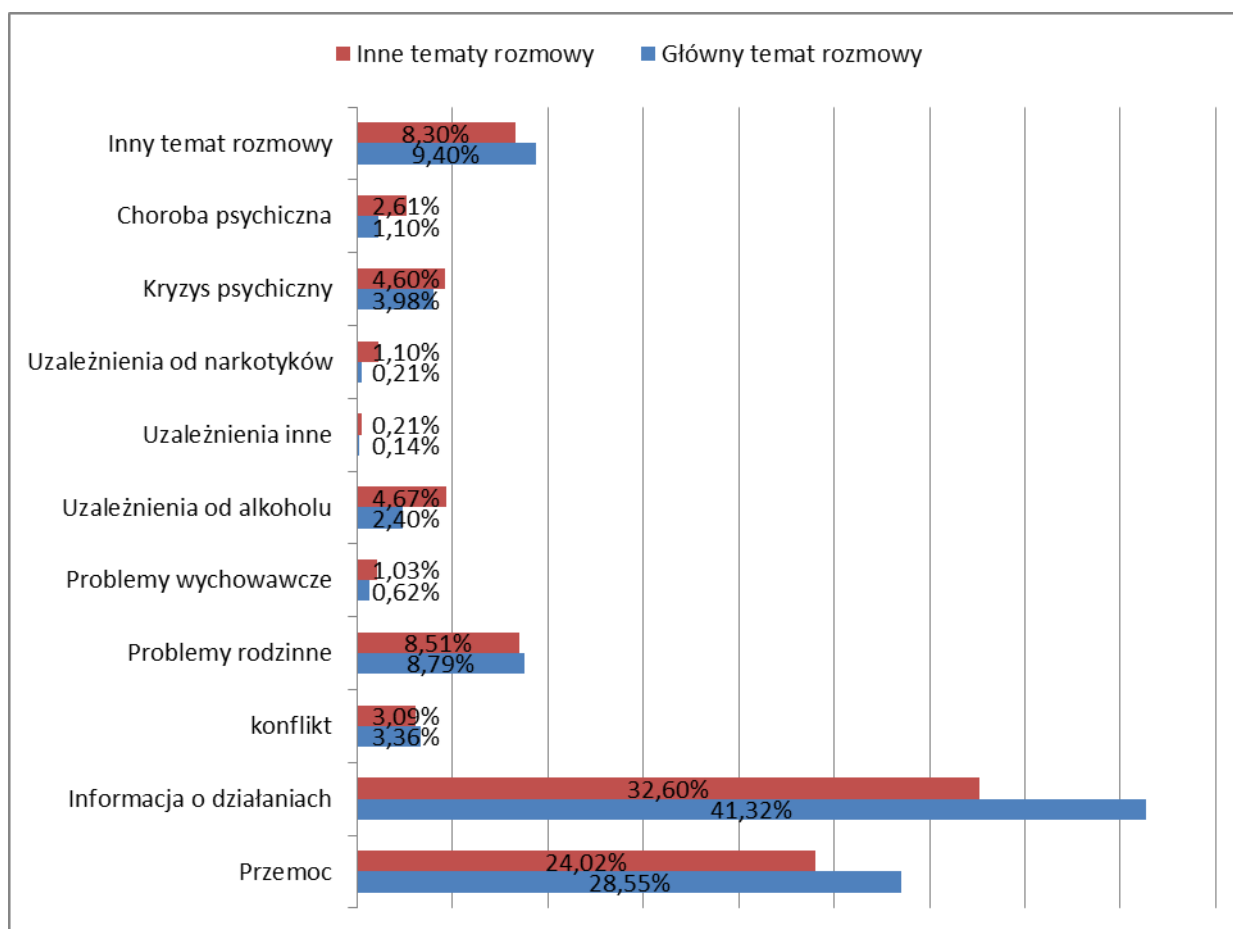
(23,68%), pomorskiego (8,37%) i śląskiego (8,03%). Najmniej telefonów było z województwa opolskiego (poniżej 2%). Udział pozostałych obszarów Polski znajduje się na poziomie 4,5%. Połączenia wykonywano głównie z małych i dużych miast, jednak niemały udział stanowili również mieszkańcy wsi. Również było odebrano 8 telefonów spoza Polski.

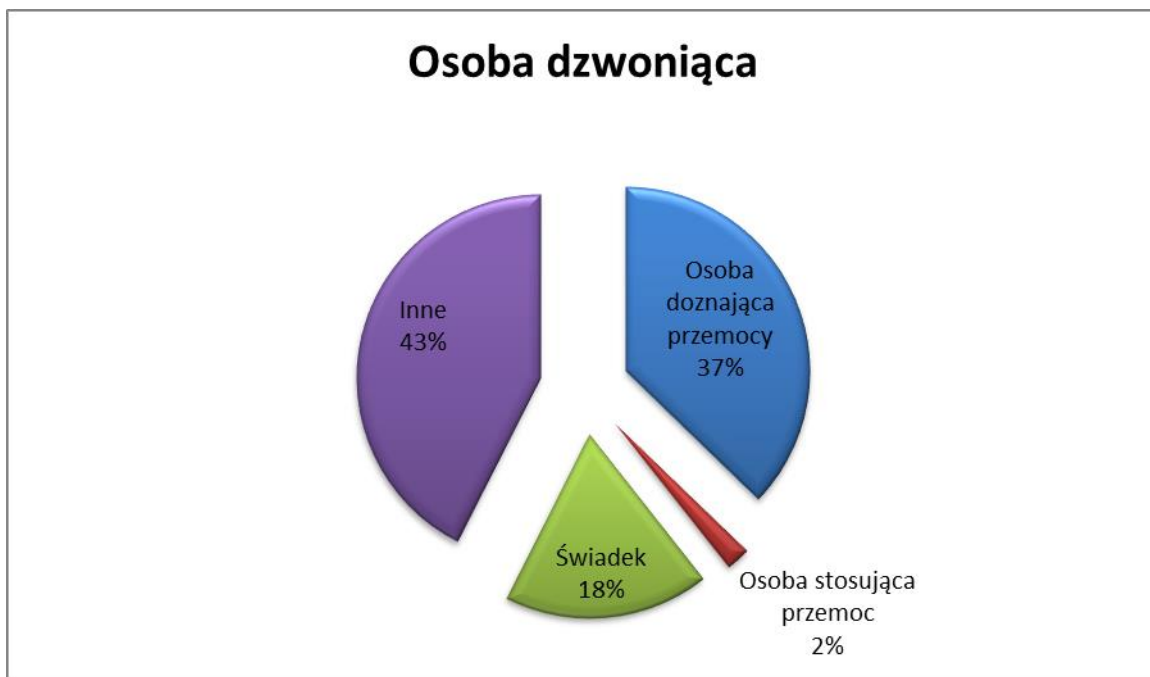
W zależności od zapotrzebowania osoby dzwoniącej specjaliści infolinii mogą udzielać informacji w zakresie swoich kompetencji, służyć wsparciem lub przekazywać wiedzę z zakresu profilaktyki przemocy. Warto również pamiętać o regularnych dyżurach prawników, po których poradę można się zgłosić. Jak wskazują statystyki sierpnia 2018 duża część rozmów miała charakter informacyjny (69,04%), nieco mniej zaś służyło przede wszystkim wsparciu emocjonalnemu (26,23%).

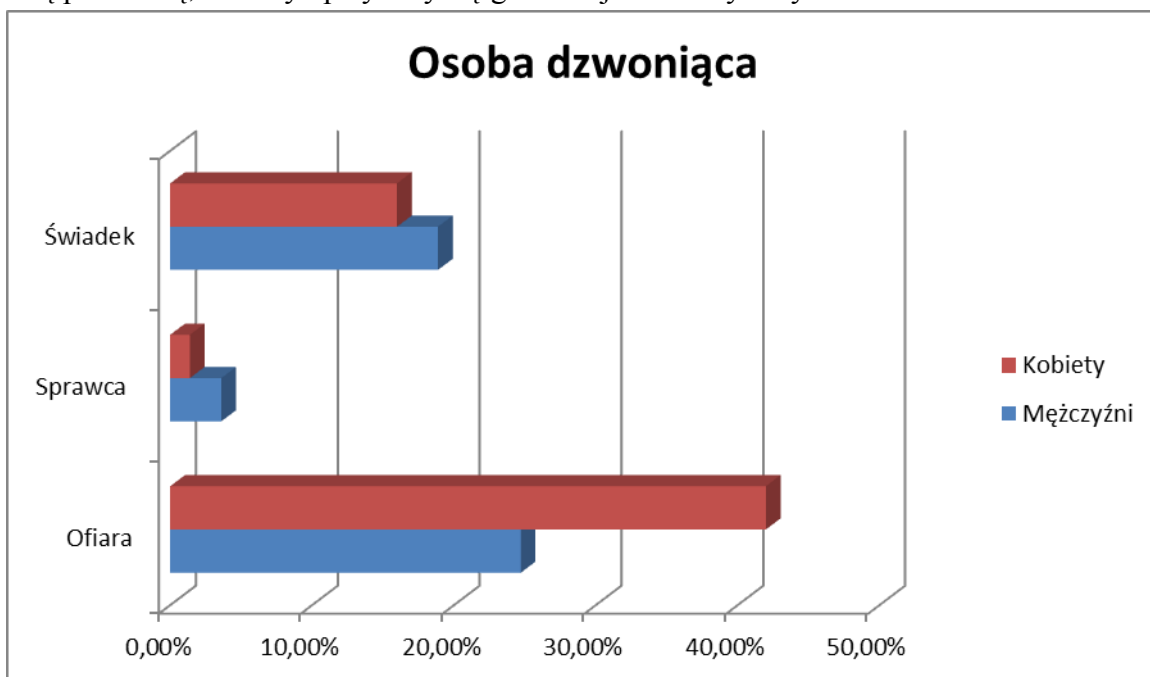
Przemoc była tematem w połowie przeprowadzonych konsultacji (50,99%). Oprócz kwestii przemocy treść rozmów stanowiły m. in. takie zagadnienia jak problemy rodzinne, uzależnienia od alkoholu, informacje o działaniach i choroba psychiczna. Warto pamiętać, że każda rozmowa zawsze miała dwa i więcej tematów. Co najmniej jeden główny i jeden dodatkowy.

Konsultanci służą pomocą oraz radą osobom doświadczającym i stosującym przemoc, świadkom i wszystkim tym, którzy mają pytania lub wątpliwości dotyczące tego zjawiska. Chociaż najwięcej rozmów dyżurujący przeprowadzili z doświadczającymi przemocy, to jednak odebrali również aż 272 połączeń (18,11% wszystkich rozmów) od świadków. Wśród nich do naszych specjalistów zgłaszali się członkowie rodzin (45,93%), ale także znajomi (15,56%), sąsiedzi (13,33%) oraz przedstawiciele różnych instytucji (np. szkoły, służby zdrowia) (2,59%). Natomiast telefony od osób krzywdzących w dalszym ciągu zdarzają się sporadycznie. W lipcu tego roku odnotowano 32 takie rozmowy (2,13% wszystkich rozmów). Rozmówcy określani na wykresie jako „inni” to w większości osoby, które w ogóle nie poruszały tematu przemocy.

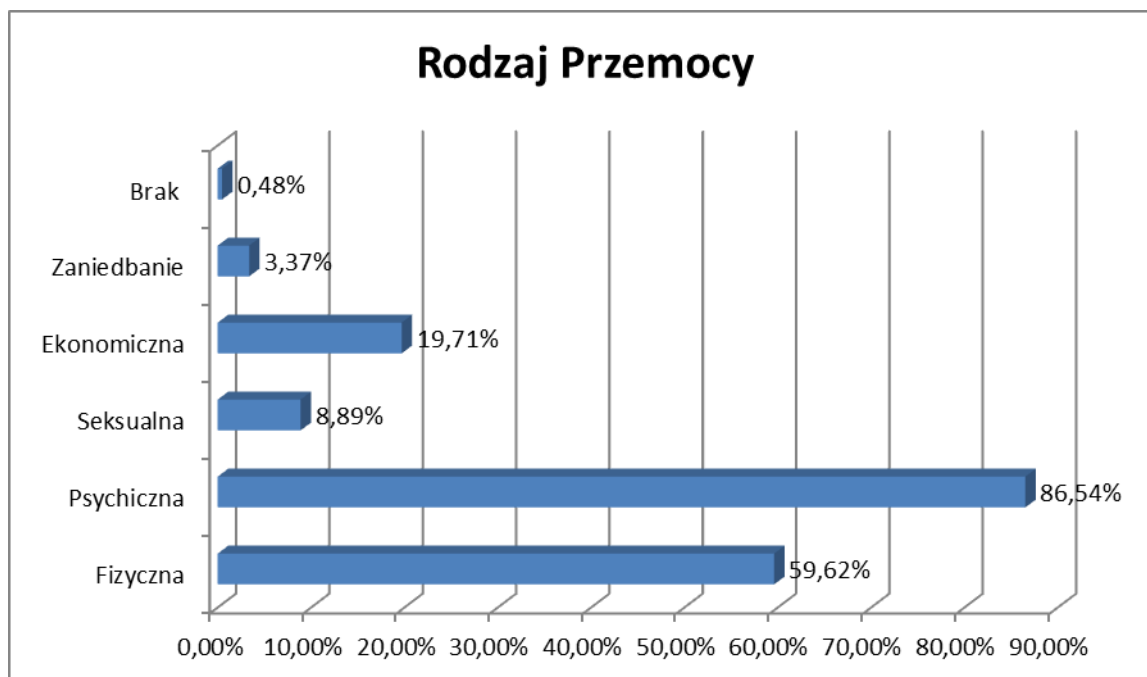
Wśród mężczyzn znaczną część stanowiły osoby, które nie telefonowały w związku z doznawaną przemocą, kobiety opisywały się głównie jako osoby krzywdzone.

Rodzaj zgłaszanej przemocy

Jak zostało wspomniane powyżej, w prawie połowie przeprowadzonych rozmów główny temat stanowiła przemoc, w większości przypadków psychiczna (86,54% rozmów związanych z przemocą). Należy zwrócić jednak uwagę na fakt, że osoby krzywdzące rzadko stosują tylko jeden rodzaj przemocy. Przemoc psychiczna towarzyszy w zasadzie każdej z pozostałych form. Przemoc fizyczną w sierpniu 2018 była zgłoszona w 59% rozmów z

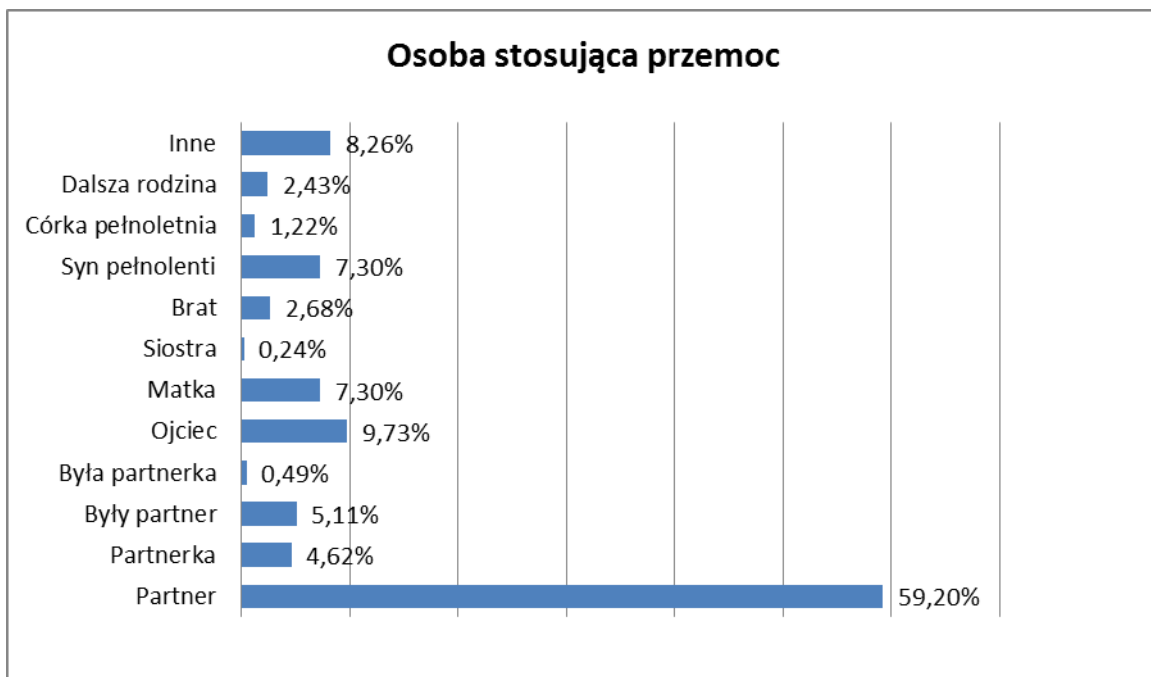
tematem przemocy. Odnotowano również niemały udział przemocy ekonomicznej (19,71% rozmów związanych z przemocą). Rzadziej natomiast opisywano przemoc seksualną (8,89% - 37 rozmów związanych z przemocą). Kobiety zgłaszały więcej niż mężczyźni przypadków przemocy fizycznej, a mężczyźni - psychicznej.

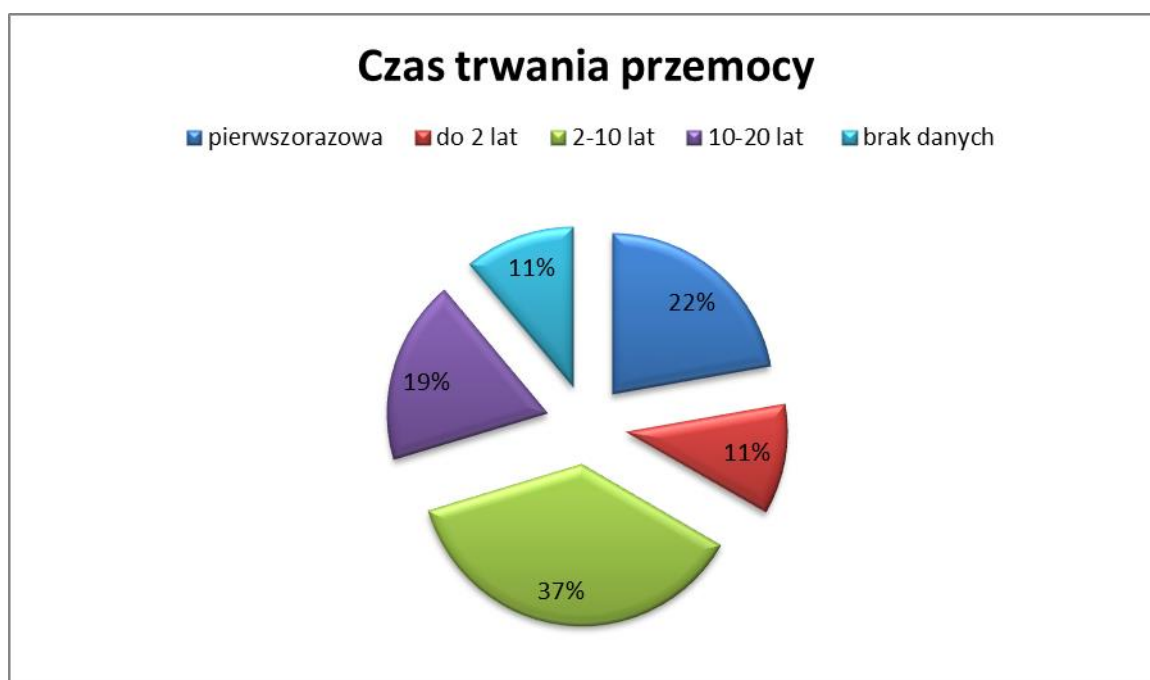
Wśród zgłoszeń od dzieci natomiast najczęściej była zgłaszana przemoc **psychiczna 87,5%** i **fizyczna 50%**. Również odnotowano 12,5% przemocy ekonomicznej wobec dzieci.

Osoba stosująca przemoc

Na podstawie danych zebranych w lipcu 2018 r. można stwierdzić, że w zdecydowanej większości przypadków zgłaszanych w Pogotowiu „Niebieska Linia” osobą krzywdzącą jest partner. Według słów naszych rozmówców stosuje on przede wszystkim przemoc psychiczną (86,54%) oraz fizyczną (59,62%). Dzwoniący nierzadko opisywali również sytuacje, w których osobami stosującymi przemoc byli rodzice, którzy stosowali głównie przemoc psychiczną. Ze strony rodziców pojawiała się także przemoc ekonomiczna oraz przez zaniedbanie.

Zróznicowany jest czas upływający od momentu doświadczenia po raz pierwszy lub zaobserwowania przemocy do chwili, gdy świadek lub osoba krzywdzona decyduje się na kontakt z Pogotowiem „Niebieska Linia”. Jak można odczytać z wykresu, w większości sytuacji czas ten możemy liczyć – niestety - w latach. W lipcu 2018 roku kontakt z naszymi konsultantami podejmowany był w 22% już po pierwszym akcie przemocy. Ponadto, w zdecydowanej większości przypadków (76,71%) wobec osoby stosującej przemoc nie była do tej pory prowadzona sprawa sądowa zakończona wydaniem wyroku skazującego.

W **28,47%** zgłaszanych przypadków **osoba stosująca przemoc nadużywa alkoholu**. Uzależnienie to towarzyszy w równej mierze wszystkim formom przemocy. Należy również zwrócić uwagę na fakt, że rzadko zdarza się, aby w domu oprócz osoby doświadczającej przemocy nikt nie mieszkał (22,63%). W zdecydowanej większości przypadków pozostali członkowie rodziny są świadkami. Prawie w **połowie rodzin (45,28%) dotkniętych problemem przemocy jego obserwatorami są niepełnoletnie dzieci**.

Zestawienie rozmów z osobami małoletnimi

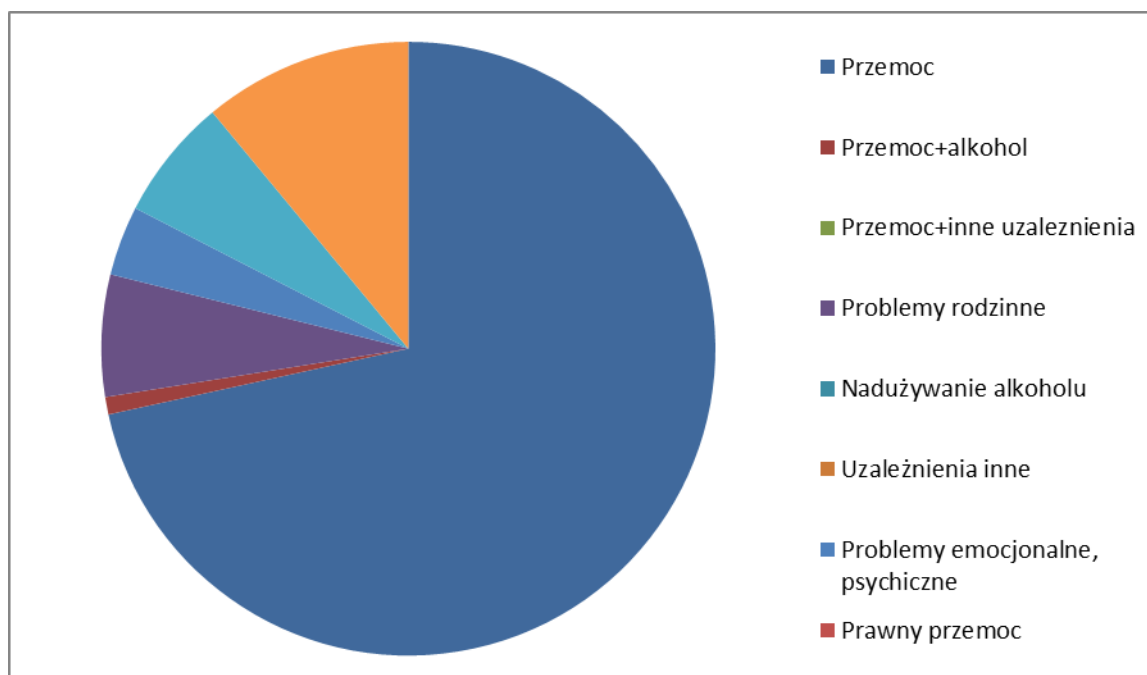
W lipcu 2018 roku konsultanci odebrali 63 połączenia od osób niepełnoletnich: 28 od dziewcząt, 35 od chłopców. Temat przemocy (głównie fizycznej i psychicznej) pojawił się w 35 rozmowach. Wśród telefonujących z tej grupy wiekowej 31 osoba zadeklarowała, że doznaje przemocy i 3 osoby zadzwonili jako świadkowie.

Poradnia E-mailowa

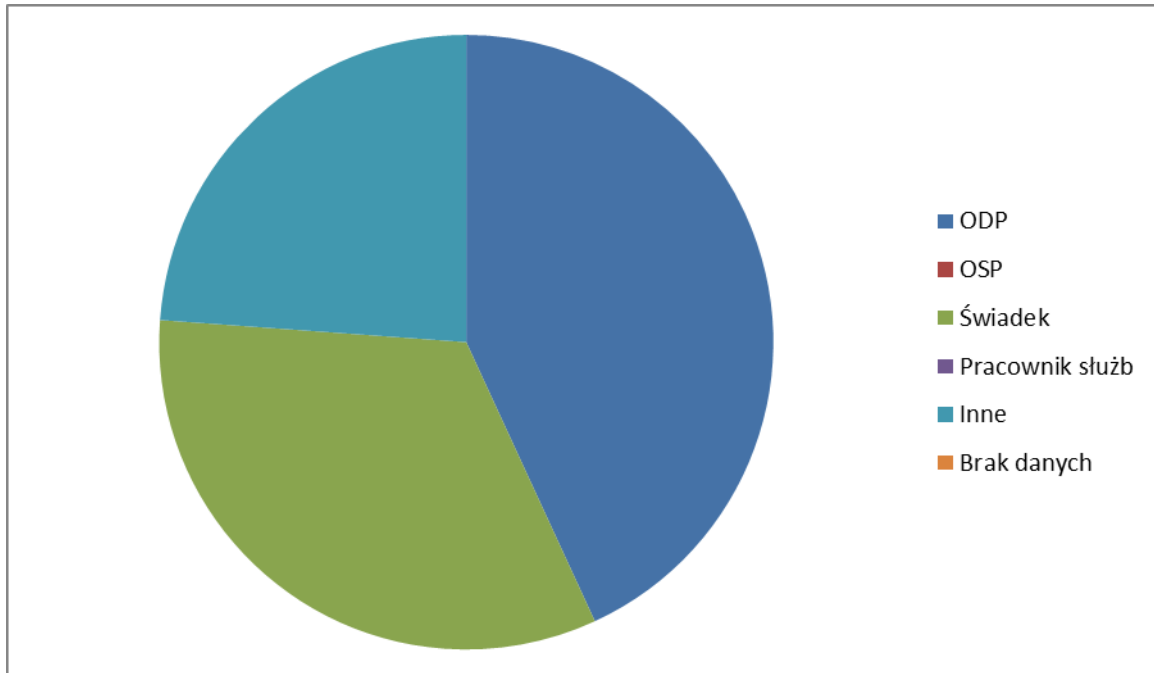
Pogotowie „Niebieska Linia” zachęca również do kontaktu drogą elektroniczną. Na adres Poradni E-mailowej można wysyłać wiadomości we wszystkich sprawach związanych z problematyką przemocy w rodzinie. Nasi konsultanci na bieżącą odpowiadają na listy osób, które z różnych przyczyn wolą napisać niż zadzwonić na infolinię.

W sierpniu 2018 roku specjaliści odpisali na 109 maili nadesłanych przede wszystkim przez osoby dorosłe (93 wiadomości, 85,3% wszystkich). W przypadku 8 wiadomości nie udało się określić wieku nadawcy. Większość wiadomości napisały kobiety (60 wiadomości, 55% wszystkich). Prawie połowa (49 wiadomości, 44,95% wszystkich maili) odbieranych przez konsultantów wiadomości pochodziła od osób, które pisały do nas po raz pierwszy.

Tematyka e-maili otrzymywanych w Poradni koncentrowała się przede wszystkim wokół zjawiska przemocy, w tym przemocy, której towarzyszył alkohol. Nieliczne z listów nadesłanych w sierpniu 2018 poruszało kwestie związane ze sprawami rodzinnymi.

Autor(k)ami większości wiadomości były osoby doznające przemocy (43,12%). Ponad jedną trzecią stanowili świadkowie przemocy.

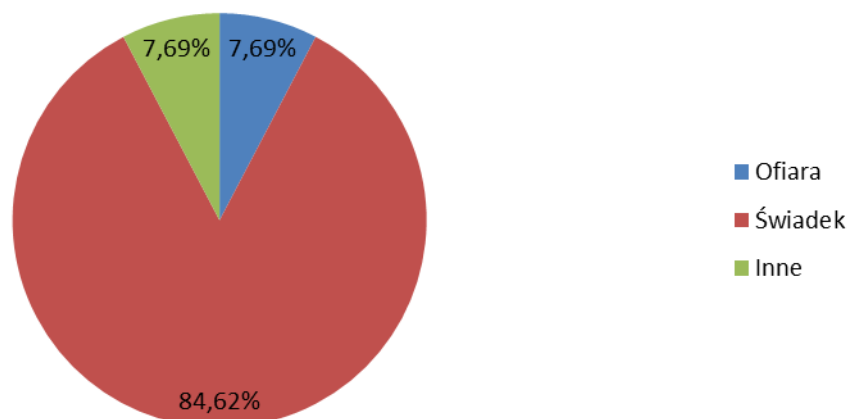
Prowadzone interwencje

W sierpniu 2018 roku specjaliści Pogotowia „Niebieska Linia” rozpoczęli 26 **nowych interwencji** w sprawach dotyczących przemocy w rodzinie. We wszystkich przypadkach miały one na celu udzielenie pomocy osobom doświadczającym przemocy (lub tym, co do których istnieje przypuszczenie, że jej doznają) poprzez kontakt z placówkami zajmującymi się przemocą w rodzinie na terenie zamieszkania pokrzywdzonego.

Potrzebę rozpoczęcia interwencji można zgłaszać telefonicznie, mailowo lub listownie. Większość naszych klientów (84,62%) w lipcu 2018 preferowało tę pierwszą formę kontaktu. Interwencje były podejmowane z inicjatywy osoby kontaktującej się z Pogotowiem „Niebieska Linia” (65,38%) lub po wspólnym rozważeniu tej możliwości z konsultantem (23,08%). W uzasadnionych przypadkach (np. gdy zagrożone jest czyjeś życie) interwencja jest również rozpoczynana w wyniku samodzielnie podjętej decyzji dyżurującego. W analizowanym okresie taka sytuacja miała miejsce jedynie raz (11,54%).

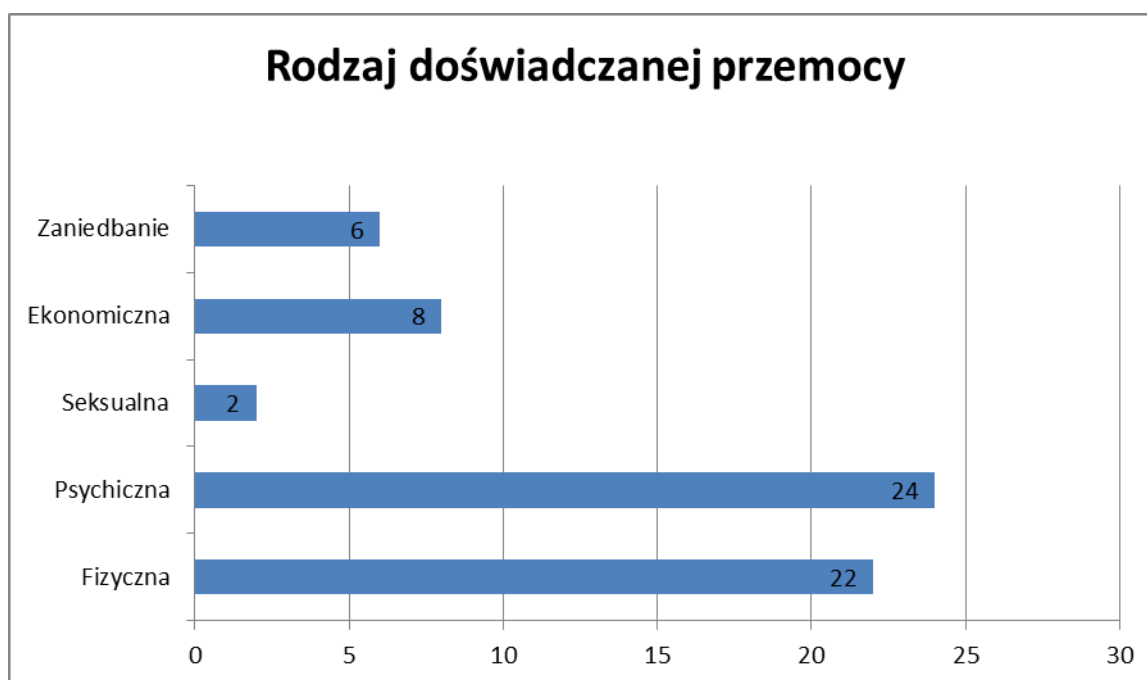
Interwencja może zostać podjęta w wyniku zgłoszenia się osoby doznającej przemocy, jednak dużą rolę odgrywają również świadkowie. W lipcu 2018 roku większość interwencji była możliwych właśnie dzięki informacjom uzyskanym od członków rodziny, sąsiadów, znajomych. Zachęcamy do kontaktu osoby, które w swoim otoczeniu obserwują niepokojące sygnały.

Liczba osób zgłaszających przemoc przy interwencjach

W lipcu 2018 Pogotowie „Niebieska Linia” podejmowało działania w sprawie pokrzywdzonych z terenu całego kraju. Interwencje dotyczyły zazwyczaj więcej niż jednego rodzaju przemocy; przemocy psychicznej towarzyszyła najczęściej fizyczna, ekonomiczna lub zaniedbanie.

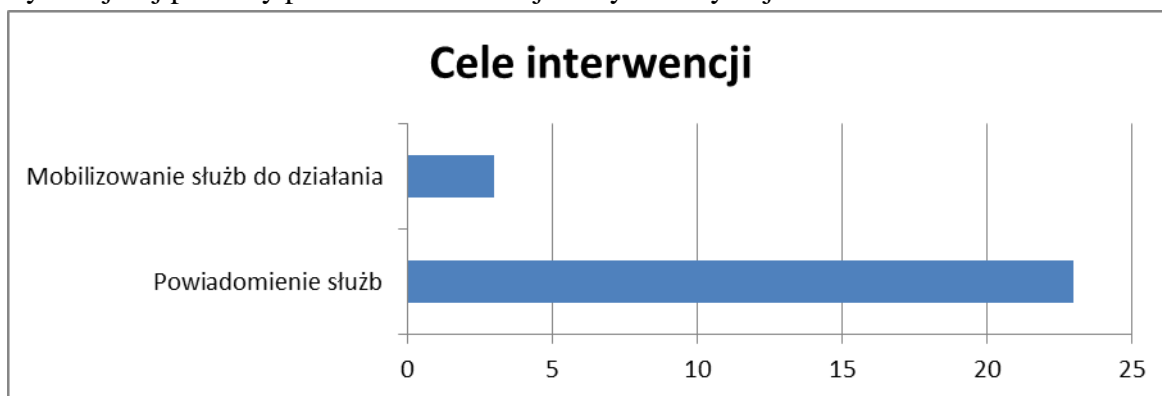
Rodzaj doświadczanej przemocy

W rozpatrywanych sprawach osobami doświadczającymi przemocy były przeważnie dzieci 25 osób. Spośród osób dorosłych interwencje podejmowano często wobec krzywdzenia kobiet 8 osób i starszych kobiet 3.

W zależności od konkretnej sytuacji Pogotowie „Niebieska Linia” stosuje zindywidualizowane procedury. Jak wynika z analizy zebranych danych w lipcu 2018 roku specjaliści Pogotowia „Niebieska Linia” w większości przypadków podejmowali działania mające na celu powiadomienie służb o zaistniałej sytuacji oraz przekazanie im nowych informacji o sprawie. Ponad jedna trzecia interwencji koncentrowała się na doprowadzeniu do aktywniejszej postawy przedstawicieli miejscowych instytucji.

Konsultant każdorazowo podejmuje również decyzję odnośnie tego, z którymi służbami powinien się skontaktować w ramach danej interwencji. Jak wynika z wykresu, w lipcu 2018 roku w większości wypadków powiadomiony został ośrodek pomocy społecznej, w mniejszej liczbie została powiadomiona policja. W zależności od sytuacji kontakt może być nawiązany z kilkoma instytucjami lub wielokrotnie z tą samą. Pewna część interwencji wymagała nawiązania współpracy z sądem rejonowym oraz Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dwa razy o podjęcie działań był też proszony zespół interdyscyplinarny pracujący w miejscu zamieszkania osoby pokrzywdzonej.

Jakie służby były adresatami interwencji

